

DEON MEYER

KAROONACHT

DEON MEYER

KAROONACHT

Deon Meyer

Karoonacht

A.W. Bruna Fictie

Van dezelfde auteur

13 uur

Duivelspiek

Feniks

Onzichtbaar

De spanningsnieuwsbrief

Wilt u op de hoogte blijven van alle nieuwe spannende boeken van A.W. Bruna Uitgevers, dé thrilleruitgever van Nederland?

Geeft u zich dan op voor onze spanningsnieuwsbrief via onze website

www.awbruna.nl

Copyright: © 2009 Deon Meyer

Oorspronkelijke titel: *Karoonag*

Vertaald uit het Afrikaans door:

Martine Vosmaer en Karina van Santen

Copyright Nederlandse uitgave: ©

2012 A.W. Bruna Uitgevers

1

Zondagmorgen twee uur, ik word wakker van het gieren van een motor, te hoog, te dichtbij, te wanhopig voor dit dorp, op dit uur.

Het knerpen van banden in de ochtendrijp, het hoge, dunne fluiten van bestofte remmen hier vlakbij op de weg. Ik schiet overeind en grijp de Glock 37 van onder het bed. Mijn instinct zegt dat ik door de achterdeur naar buiten moet glippen en ze om de hoek van het huis moet verrassen. Maar Emma ligt hier, diep in slaap, en haar beschermen heeft

prioriteit.

Voetstappen op mijn veranda, haastig. Ik loop de gang door naar de voordeur, met mijn lichaam tegen de muur.

‘Lemmer!’ roept hij en bonkt op de deur. ‘Ik ben het, Willie.’

Willie Bruwer, beroepsjager, de beleefde slager van Loxton, een dringende klank in zijn stem. Ik draai de deur van het nachtslot en doe hem open met het pistool achter mijn rug. De kou glipt naar binnen als een ongenode gast.

‘Overval op een boerderij,’ zegt hij. ‘We hebben je nodig.’ Zijn haar zit in de war doordat hij net uit bed is, hij houdt de panden van de dikke jas dicht.

‘Waar?’ Ik probeer de opluchting uit mijn stem te weren.

‘Bontfontein. Bij Lucien.’ Mijn opluchting slaat om in verontwaardiging, woede. En dan zegt hij: ‘Ga jij vast, ik haal nog meer mensen bij elkaar.’

Ik wil vragen of er doden zijn, maar hij rent al naar zijn auto.

‘Ik kom,’ roep ik. Hij zwaait alleen even en rukt het portier van de pick-uptruck open. Als het lichtje aangaat, zie ik de geweren voorin. Dan kom ik in beweging.

Ik haal mijn hoofdlamp uit de keuken, daarna kleren uit de kast – zonder Emma

wakker te maken – en kleed me aan bij de warmte van het Aga-kolenfornuis. Ik schrijf een haastig briefje voor haar, steek de Glock in de zak van mijn wax coat, pak de sleutels, loop de voordeur uit en trek hem achter me dicht. De scheefhangende golfplaten deuren piepen als ik de garage opendoe. Ze hadden allang vervangen moeten worden. Maar nu moet ik eerst de nieuwe Ford-pick-up afbetalen. Want de kleine, slanke nimf met stralenkrans in mijn bed heeft de oude Isuzu total loss gereden, in de bocht bij Jakhalsdans. Emma le Roux – voormalige cliënte, nieuwe liefde – stapte zonder een schrammetje uit het wrak.

Ik draai de sleutel van de Ranger om en de V6 begint enthousiast te brommen. Dan zet ik de verwarming aan en rijd weg.

Buiten het dorp ontvouwt de sterrenhemel zijn schouwspel. Ik werp er één snelle blik op en sla dan af richting Fraserburg. De ijslaag op het water van de doorwaadbare plaats in de Modderrivier is al kapot. Ik ben niet de eerste die hier vanochtend doorheen rijd. Aan de overkant trap ik het gaspedaal diep in. Ik heb woede in me, want het gaat om Lucien en Grethe.

Ik ken ze nauwelijks, maar ik ken hun verhaal. Het wordt met voldoening in de Bo-Karoo verteld: door een toeval kruisten

tien jaar geleden hun wegen. Zij, een Europees stadsmeisje, doctorandus in de letteren, kwam uit Berlijn om een Duitse vriendin op te zoeken, die wetenschappelijk onderzoek deed naar de vleihaas. Lucien was in de Kaap. Een onverwachte gelegenheid om mee te rijden, op het laatste nippertje geregeld. Ze leerden elkaar kennen in moeizaam Engels, in een rammelende Land Cruiser tussen de Hexriviervallei en de Nuweveldbergen. In de twee weken van haar bezoek raakte ze betoverd door het goddelijke landschap, de mensen, de aardse manier van leven – en de ontluikende liefde van een eerbare man.

Zij zijn in het district niet het enige mooie stel van in de dertig met twee leuke kinderen. Maar ze zijn een symbool, een soort bevestiging van de kwaliteit van Loxton en zijn bevolking. Zij is het levende bewijs dat deze droge, vergeten wereld goed genoeg is om een belezen, bereisde wereldburger als zij te laten blijven. Tegenwoordig spreekt ze vlot Afrikaans met een leuk accent. Ze kan een schaap in zeven minuten kaal scheren, ze bakt zo'n beetje de lekkerste *koeksisters* van de hele streek. Ze heeft alles hier zonder terughoudendheid aanvaard, en Loxton heeft haar in ruil daarvoor onvoorwaardelijk omhelsd.

Meer nog: ze is de verpersoonlijking van mijn hoop om ook zo opgenomen te worden. Dat is de reden waarom ik opgelucht was toen Willie voor mijn deur stond. Opluchting, in de eerste plaats omdat het geen onheil uit mijn verleden was dat aan mijn deur klopte. Maar ook omdat hij mij kwam halen, mij erbij haalde, want ik ben hier nog niet volledig aanvaard. Sinds Emma in mijn leven is, gaat het makkelijker. Zij is een teken van normaliteit, van bestendigheid, zij verzacht de neveneffecten van mijn vreemde beroep – de freelance lijfwacht die wekelijks een vuurwapen op de schietbaan van Loxton laat knallen, die in

de schemering over paden rent, die wekenlang weg is en soms met zichtbare verwondingen terugkomt.

Opluchting. Want voor het eerst kan ik hier iets nuttigs doen. Al betekent het een overtreding van Lemmers Eerste Wet: Raak niet betrokken.

Na de afslag naar Welgevonden, met 160 kilometer per uur, glanzen de ogen van een springbokje dat van plan is de weg over te springen voor me op.

‘Niet doen,’ zeg ik, want ik zal niet op tijd kunnen remmen.

Hij luistert, duwt zijn kop weer door de omheining als ik langs scheur en huppelt de nacht in.

Vlak voor Juriesfontein minder ik vaart voor de scherpe bocht, geef direct weer gas – en plotseling staan ze recht voor me, twee pick-uptrucks die de weg versperren, verblindende lichten in mijn ogen.

Ik worstel met het stuur, de remmen, kom in een stofwolk tot stilstand en vloek, want de Glock zit nog in mijn jaszak. Voordat ik hem gepakt heb, staat hij bij mijn raam, zijn jachtgeweer geheven.

Dan herken ik hem en laat mijn hand zakken.

‘Lemmer,’ zegt Joe van Wyk jr. kalm als ik het raampje opendraai. Naast hem staat Nicola van der Westhuizen. Jonge

boeren, gepantserd tegen de kou, met stroeve gezichten.

‘Is er nieuws, Joe?’

‘Ze hebben de vader van Grethe,’ zegt hij en zijn adem wolkt in de vrieskou. ‘We sluiten de wegen af.’

Nog voor ik iets kan vragen zegt Nicola: ‘Er komt nog iemand aan.’

Joe kijkt langs me de weg af. Dan beduidt hij: ‘Rijd die kant maar om. Ze wachten op je.’

Ik knik, trek op, rijd om de pick-ups heen en vervolg mijn weg.

Ze hebben de vader van Grethe.

Wat betekent dat?

Twee auto's op het erf van Bontfontein. Geen politie. Hier en daar branden lampen in de verzorgde tuin, het grasveld is spierwit van de rijp.

Ik stap uit en loop over het grindpad naar de voordeur. Geel metaal blinkt links van me. Kogelhulzen. Twaalf, vijftien. Ik buk en pak er een op. Kort. Dik. 9x19 Luger. Vreemd. Ik kom overeind als er twee mensen de voordeur uitkomen.

Tickey van Wyk en Martin Scholtz, ieder met een geweer.

‘Hallo, Lemmer.’ Ze geven me in het voorbijgaan snel een hand. ‘Blij dat je er bent. We gaan de kruising van Grootfontein afsluiten.’ Martin gebaart in

de richting van Fraserburg en rent naar een pick-up.

Bij de open voordeur zie ik de kogelgaten in de muur. Geen groot kaliber, de regelmatige stippen van automatisch vuur. Een machinepistool?

Ik loop naar binnen. Grethe zit op de bank in de woonkamer met haar kinderen op schoot. Ze huilt en ziet me nauwelijks. Achterin zit Lucien aan de grote grenen eetkamertafel. Hij heeft een radiomicrofoon in zijn hand, voor hem ligt een grote kaart. Ik probeer mijn opluchting te verbergen. Ze leven.

Lucien ziet me. 'Oké, Joe,' zegt hij in de microfoon, 'over en uit.' Hij komt

overeind en steekt zijn hand uit.

‘Lemmer.’ Ik loop naar de tafel en geef hem een hand.

‘Ze hebben Grethes vader.’ Ongeloof en shock nog fel in zijn stem.

‘Ik hoorde het.’

En dan een stilte. Ik snap niet meteen wat dat betekent en zie alleen de verwachting op zijn gezicht. Joe’s woorden schieten me te binnen. *Ze wachten op je.* En Martin Scholtz: *Blij dat je er bent.* Willie, die zei: *We hebben je nodig.* Dan komt het inzicht: ze willen dat ik iets doe. De leiding neem? Een mening geef? Ze zijn eindelijk achter mijn verleden gekomen, doodslag, gevangenisstraf,

waarvan Emma niet eens weet. Ik probeer Luciens gezicht te lezen, maar zie alleen vertrouwen.

Misschien is het onschuldig, puur de associatie met professionele beveiligingsdiensten.

Raak niet betrokken. Dat is mijn instinct, mijn levensmotto. Ik duw het weg.

‘Haar vader?’ vraag ik.

‘Hij is vorige week gekomen. Hij logeert hier... uit Duitsland.’

‘Wat is er gebeurd?’

‘Ik... we sliepen. Ik hoorde hem schreeuwen. *‘Hilfe!’* Ze moeten hier in de woonkamer zijn geweest. Toen ik hier

kwam... de voordeur stond open en toen ik naar buiten rende, begonnen ze te schieten...'

'Automatische wapens.'

'Ja... Hoe weet je dat?'

'De hulzen... Kogelgaten...'

'O. Ja... Toen ben ik teruggerend om mijn geweer te pakken, daar, uit de kluis in de studeerkamer. Toen ik weer buiten kwam... Ik zag ze wegscheuren, ik denk dat het een Hummer was, zwart, of donkerblauw...'

'Een Hummer?'

'Ja, je weet wel, de burgerversie. Toen ben ik naar de schuur gerend, maar ze hadden de bougies uit de auto's

getrokken. En toen heb ik iedereen opgeroepen met de radio...'

'Hoe laat was dat?'

'Ik weet het niet precies... Even voor tweeën heb ik de eerste mannen opgeroepen. Ze hebben de wegen afgesloten...' Hij wijst op de kaart. 'Hier, Fraserbrug, Sakrivierpoort, Modderpoort, Beaufort. Alleen hier, aan de kant van Carnarvon, kan het misgaan. Als ze de wegen kennen, er zijn daar te veel mogelijkheden...'

Ik kijk op mijn horloge. Tien voor halfdrie. Ze hebben een voorsprong van meer dan een halfuur. Maar de grote vraag is: waarom zou iemand Grethes vader

willen ontvoeren? Ik vraag het zachtjes, want ik wil haar niet van streek maken.

‘Ik weet het niet,’ zegt Lucien. Ik zie hoe hij naar zijn vrouw kijkt, alleen een snelle zijdelings blik, maar genoeg om te weten dat hij liegt. Een Hummer? Automatische geweren? Een ontvoering? Niet echt een doorsnee overval op een boerderij.

‘Lucien,’ zeg ik vlak, ‘waar is de politie?’

‘Ik...’

‘Ich muss ihm sagen,’ zegt Grethe, achter me.

Lucien kijkt met innig medelijden naar haar. Ten slotte zegt hij: *‘Bist du*

sicher?’ Ze legt haar kinderen zacht op de bank en komt naar ons toe. Het is een mooie vrouw, maar de nacht heeft zijn tol geëist. Ze is verslagen, moe, met rode ogen van het huilen.

‘Ja,’ zegt ze. Ze houdt zich vast aan de rug van een eetkamerstoel, kijkt naar me op en haalt diep adem. ‘Mijn vader was een Stasi,’ zegt ze met een sterk Duits accent. Dan zucht ze, alsof die woorden verlossing hebben gebracht. ‘Het Ministerium für Staatssicherheit, de Oost-Duitse Staatsveiligheid...’

‘Ik weet het,’ zeg ik.

‘Maar hij is eruit gestapt, in 1990 al,’ zeg Lucien verdedigend.

‘Wat deed hij voor de Stasi?’ vraag ik.

‘Hij... ik geloof dat hij voor de HVA werkte...’ Ze ziet dat ik het niet begrijp.

‘De Hauptverwaltung Aufklärung, de buitenlandse inlichtingendienst van de Stasi...’

‘Erzähle ihm von Rosenholz,’ zegt Lucien.

Ze schudt haar hoofd. *‘Ich weiss nicht genug...’*

‘Grethe,’ zeg hij bijna smekend.

Ze bijt op haar onderlip. ‘Mijn vader... De Rosenholz-dossiers. Dat was een lijst namen... Oost-Duitse agenten in het buitenland. Na de val van de muur heeft de CIA de dossiers in handen

gekregen. Ze dachten allemaal dat het de enige exemplaren waren...'

'Maar dat was niet zo,' zeg ik.

Ze schudt haar hoofd weer.

'Jullie denken dat hij is ontvoerd door mensen uit zijn verleden.'

'Ja,' zeggen ze tegelijk. Ze loopt naar een mooie grenen kast en pakt er iets uit. Een stapeltje foto's. Ze haalt er een uit en laat hem aan mij zien. Hier op de boerderij genomen, in de tuin, zomers groen. Een oudere man, glanzend kaal hoofd, diepe lijnen langs de mond, ergens achter in de zestig. 'Hij heet Jürgen,' zegt ze.

Ik kijk op. 'Dus daarom willen jullie

de politie er niet bij betrekken.’

‘Stel je voor wat de media...’ Lucien maakt een gebaar met zijn hand, een wanhoopsgebaar.

‘Jij hebt de overvallers gezien,’ zeg ik tegen Lucien.

‘Ja... Ze waren met zijn drieën. Blank. Groot.’

Ik probeer de dingen op een rijtje te zetten, vooruit te denken. Waar nemen ze hem mee naartoe? Dat is de grote vraag.

Dan kraakt de radio. ‘Lucien, Lucien, kom erin.’

‘Dat is Dries Wiese,’ zegt Lucien. Hij pakt de microfoon. ‘Kom erin, Dries.’

‘We zijn aan de andere kant van

Slingersfontein, op de weg naar Carnarvon. Er kwam net een Hummer van de kant van Rietpoort, met een noodvaart. Maar toen hij ons zag, is hij omgekeerd, jullie kant uit.'

Hij kijkt naar mij.

'Heb je een radio voor in mijn auto?'

vraag ik.

Hij knikt.

'En een geweer,' zeg ik. 'Het grootste dat je hebt.'

2

Ik sta voor de pick-up in de ijzige kou, alleen, het karrenspoor tussen Kalkbult en Dawidskolk helder verlicht door de koplampen. Boven me maakt de Melkweg een schitterende bocht, en hier beneden lopen de kenmerkende brede sporen van de Hummer door het zand.

Surrealistisch.

Want ik achtervolg de ontvoerders van een bejaarde oud-Stasi-officier in de donkere uitgestrektheid van de Bo-Karoo, met een geleend .270 jachtgeweer en een

Glock-pistool.

Het is niet de onwezenlijkheid die me stoort, maar de onbeschermdheid – ik ben een vuurtoren in de zee van de vlakte, een volmaakt doelwit voor de koplampen. Ze kunnen honderd meter van de weg af staan en de kruisdraden van een telescoop over mijn rug trekken...

Ik loop om de Ranger heen, doe het portier open en stap in. In de cabine is het warm, de V6 draait stationair. Ik pak de microfoon van de radio. ‘Lucien, Lemmer hier, kom erin.’

De jonge schapenboer antwoordt haastig, met spanning in zijn stem: ‘Ik hoor je.’

‘De Hummer is hierlangs gekomen,’
zeg ik.

‘Oké,’ zegt hij, ‘wacht even...’

Ik vermoed dat hij nu op de kaart kijkt en de mogelijkheden overweegt. Maar overziet hij de implicaties? Moet ik het tegen hem zeggen? Als ze dit achterafweggetje nemen, dan hebben ze een GPS, geprogrammeerd met heel gedetailleerde kaarten. Of een gids die deze wereld kent. Misschien een radio die op onze golflengte is afgesteld en iemand die De Taal verstaat. Want alles wat ze tot nu toe hebben gedaan, was nauwkeurig en professioneel.

‘Lemmer, ben je daar?’

‘Ik ben er.’

‘We blokkeren nu alle grote kruisingen. Ze kunnen er niet uit. Volg gewoon het spoor...’

Volg gewoon het spoor. Hij laat het zo eenvoudig klinken. Lemmers Eerste Algemene Werkwet is: Doe het alleen. Met de volgende clausule: als ‘alleen’ onmogelijk is, zorg dan dat je met professionals werkt. Allebei naar de maan. Omdat ik voor het eerst geaccepteerd wil worden, opgenomen wil worden in de Loxton-stam.

‘Doe ik,’ antwoord ik en rijd weg. Er is één troost: de Hummermannen zullen confrontatie en geweervuur willen

vermijden. Want ze willen Grethes vader levend hebben, anders hadden ze hem in zijn bed doodgeschoten.

Een open veehek door, het spoor duidelijk in het zand. Ik schakel het licht uit en kijk het donker in, op zoek naar de lichten van een auto, maar zie niets. Lichten weer aan, krijg een idee, pak de microfoon. ‘Lucien, zijn de hekken normaal dicht?’

‘Positief, Lemmer, het is een servituutweg, die hekken zijn altijd dicht.’

Vanavond niet, wat betekent dat Hummer en co ze hebben opengedaan maar geen tijd hebben verspild aan dichtdoen. Ze hebben haast. En ze laten

bakens van hun vorderingen achter.

‘Dank je,’ zeg ik door de radio, mijn hart klopt sneller. Ik trap het gaspedaal van de Ranger in. Ik kan ze inhalen. Ik zal ze te pakken krijgen.

Het eerste teken dat de afstand kleiner wordt, is stof – eerst bijna onzichtbaar, fijne slierten die hier en daar als schimmen hangen. Dan wordt het duidelijker, zodat ik niet meer twijfel en harder ga rijden, ondanks het kronkelende karrenspoor en de hobbelige weg.

Plotseling een remlicht dat knipoogt in het donker, één keer maar, zodat ik twijfel of ik het wel gezien heb.

Ik trap het gas nog verder in,
bevangen door de jachtkoorts.

Ik zie het weer, een seconde of twee.
Ik trap op de rem, stop, zet het licht en de
motor uit en draai het raam open. Ik tuur
de duisternis in en steek mijn hoofd uit
het raam om te luisteren.

Dat redt mijn leven.

De kogel slaat achter me in de cabine,
een ster in de voorruit waar mijn hoofd net
nog was. Dan dondert het schot door de
nacht. Ik duik, grijp het geweer, wil het
portier opendoen, maar bedenk dat het
lichtje aan zal gaan. Ik steek een hand
omhoog, knip de schakelaar uit, duw het
portier open, ren een paar stappen en laat

me vallen.

Er zit een gat in mijn nieuwe pick-up.

Hij schiet weer, het lood scheert als een steen langs me en suist weg.

Hij kan me zien in het donker, hij heeft infrarood, of een nachtkijker. Ik moet dekking zoeken. Ik spring op en ren zigzaggend, mijn nachtzicht slecht na de felle koplampen van de pick-up. Ik zie de zwarte schaduw van een stapel rotsen, hoor nog een bulderend schot en duik achter de stenen, mijn ademhaling het enige geluid in de volmaakte stilte van de Karoo. Maar ik heb de dunne flits van zijn geweermond gezien, rechts van de weg, ongeveer tweehonderd meter verderop.

Ze kunnen me hier klemzetten.

Een stem in de verte, een bevel.

Mijn enige kans is in beweging

blijven. Ik spring op, ren, voortdurend van richting veranderend, zoek diepe schaduwen waar ik even blijf wachten, spring weer op, mijn lichaam gespannen, gestaald. Ik ben twintig meter verder voordat ik beseft dat hij niet meer schiet. Wil hij me uitputten?

Mijn ogen zijn al meer gewend aan het donker; ik zie een greppel rechts van me, een rivierbedding, doornstruiken. Ik loop erheen, ren tussen de takken door en kom sneller vooruit. Nog steeds schiet hij niet. Is hij me kwijtgeraakt in het donker?

ik word me bewust van een verhoging links, ga die kant op, ren gebukt naar boven.

Dan zie ik ze. Misschien 250 meter verderop staat de Hummer op het pad, met brandende lichten. Een donkere figuur rent van me weg naar de auto, een silhouet met een groot scherpschuttersgeweer over de schouder. Ik laat me zakken, ontgrendel de .270, krijg de man in het telescoopvizier en maak snelle berekeningen – geen wind, landschap daalt tien meter tussen mij en het doelwit, afstand 200 meter. Ik mik laag in zijn nek en haal de trekker over.

Hij slaat naar voren en valt. Ik

verschuif het vizier naar de Hummer. Het voorwiel is het veiligste, ik moet de kans grijpen.

Ze trekken opeens op en ik schiet mis, volg de Hummer met het vizier, maar hij rijdt te hard – het risico om Grethes vader te raken is te groot.

Ik spring op en ren terug naar de pick-up.

Eentje neergehaald. Nog twee over.

Lucien roept angstig als ik bij de Ford kom. ‘Lemmer, ben je daar? Lemmer!’

Ik grijp de microfoon. ‘Hier ben ik..’

‘Doet je radio het nog?’

‘Ik was buiten de auto.’

Ik start met koortsachtige haast, doe het licht aan en trek op.

‘Alles in orde?’

‘Alles in orde, ik ben vlakbij, Lucien, spreek je later,’ zeg ik, want ik heb nu twee handen aan het stuur nodig. Ik rijd zo hard als het weggetje toelaat; de Ranger maakt bokkensprongen, mijn nieuwe Ford met het gat erin, maar ze zullen ervoor betalen. Ik klamp me vast aan het stuur en tuur de nacht in tot ik mijn aanvaller zie liggen. Ik stop twintig meter bij hem vandaan, de koplampen op hem gericht. Haal de Glock uit mijn jaszak, spring uit de auto en ren naar hem toe met het pistool in de aanslag, al vermoed ik dat hij

niet meer leeft.

Blond haar, zwarte kleren. Het schot heeft hem drie centimeter onder zijn nek geraakt, in het midden. Ik maak een in gedachten een aantekening van de instellingen van de .270 en rol de man om. Hij is ergens in de dertig, glad geschoren, ogen open en levenloos. Voor zijn borst hangt een machinepistool, de Tsjechische Scorpion SA Vz 61. Dat verklaart de Luger-hulzen. Naast hem ligt het sluipschuttersgeweer, lang en zwart, met lichte kunststof kolf en grote nachtkijker. Ik pak het en kijk snel. Dragunov sVD. Russisch. Dan ren ik naar de pick-up.

In mijn waanzinnige vaart rijd ik bijna over de opgekrulde figuur heen.

Na een scherpe bocht ligt hij recht voor me, midden op het pad. Ik sta op de rem, voel de kont van de Ranger slippen, zie dat ik hem ga raken en ruk het stuur naar links, van de weg af. De Ranger slaat ergens in vast, een doffe klap, vonken spatten in de nacht en dan sta ik stil, lichten uit. Ik grijp het pistool, spring uit de auto, ga liggen en richt het vizier op de bonkige figuur die daar in foetushouding ligt.

Doodse stilte.

Dan hoor ik hem kreunen, iets

onverstaanbaars zeggen.

‘Sta op,’ zeg ik.

‘Ich bin Jürgen.’

Grethes vader? Ik geloof hem niet. Dit is een val.

‘Do you speak English?’

‘Yes.’

Ik vraag hem hoe Grethe en Lucien elkaar ontmoet hebben. Hij zegt: *‘Bitte. I am shot. They have gone.’*

‘Nee,’ zeg ik in het Engels. ‘Vertel. Hoe hebben ze elkaar ontmoet?’

‘Zij kwam bij haar vriendin Eva logeren. Van het hazenproject.’

Dat is wel genoeg. Ik kruip naar voren, de Glock in de aanslag. Tot bij

hem. Ik zie zijn kale kop glanzen in het licht van de sterren. Hij is het. ‘Waar hebben ze u geraakt?’

‘In mijn bovenbeen. Ik bloed.’

Ik kom overeind, steek het pistool achter in mijn riem en pak hem bij zijn schouders. ‘Kunt u opstaan?’

Hij probeert het, met grote moeite. Ik hijs hem overeind en zie zijn bejaarde, van pijn vertrokken gezicht. Ik zet mijn schouder in zijn buik, til hem op en ren moeizaam naar de pick-up. Aan de passagierskant zie ik de diepe deuk, de lange kras in de zilverkleurige verf. Ik wil vloeken. Er staat nog geen tweeduizend kilometer op de teller. Ik doe het portier

open, duw hem naar binnen en zie dan pas het bloed. Heel veel.

'I am going to die,' zegt hij.

'Nee,' zeg ik, sla het portier dicht, ren om de auto heen, graai achter de bestuurderskant naar het EHBO-pakket en trek het tevoorschijn. Ik stap in en doe het dashboardlichtje aan.

Zijn been ziet er slecht uit. Hij heeft niet veel tijd. Ik rits het zakje open, haal er watten en rekverband uit en probeer de bloeding te stoppen, met matig succes. Ik kijk naar zijn gezicht. Hij is wasbleek. 'Jürgen, dit is het beste dat ik kan doen. Houd je hand erop, stevig drukken. Ik moet je naar een ziekenhuis zien te

krijgen.’

‘*Nein, bitte,*’ zegt hij terwijl ik opzij leun, de veiligheidsgordel naar me toe trek en hem vastklik.

‘Het is een slagader die zo bloedt, we hebben geen keus...’

‘Je moet ze tegenhouden,’ zegt hij met zwakke stem.

‘Geen tijd voor,’ zeg ik. Ik start en rijd weg.

‘Alsjeblieft,’ smeekt hij. ‘Je moet ze tegenhouden. Driehonderd mensen...’

Ik rijd koortsachtig hard en pak de microfoon. Lucien moet me de kortste route naar Victoria-Wes geven, naar het ziekenhuis. Jürgen legt een hand op mijn

arm. ‘Driehonderd mensen zullen sterven.’

Ik kijk naar hem en vraag me af of hij ijlt.

‘Zij zijn van de SVR,’ zegt hij. Nu heeft hij mijn aandacht. De SVR, zo noemt het Eerste Hoofddirectoraat van de voormalige KGB zichzelf tegenwoordig. Lastige mensen.

‘Russisch? Weet u dat zeker?’ vraag ik.

‘Ze hebben... de Georgiëlijst... die wilden ze hebben. Ik moest hem wel geven. Mijn kleinkinderen...’

Een kruising, een bredere onverharde weg, een plaatsnaambord met VISGAT. Ik rem, sta stil en kijk hem aan. ‘De Georgiëlijst?’ vraag ik, hoewel ik al

vermoed wat hij bedoelt.

‘De Russen... Ze zijn vorige week Georgië binnengevallen...’

‘Weet ik.’

‘Die lijst... Dat waren de...
dissidenten...’

‘De andersdenkenden?’

‘Ja, in de oude tijd. Een netwerk, een verzetsbeweging, driehonderdtwaalf, de leiders...’

‘En de SVR wil ze uitschakelen?’

Hij knikt. ‘Ik heb documenten... verstopt. Nu weten ze waar ze die kunnen vinden. Anders vermoordden ze Grethe, Lucien en de kinderen...’ Hij zweet, elk woord kost nu inspanning. Hij houdt het

niet lang meer.

Ik grijp de microfoon. ‘Lucien, kom erin, Lucien.’

Hij antwoordt onmiddellijk. ‘Hier ben ik.’

‘Ik heb Jürgen, hij is veilig, maar hij is gewond. We moeten hem naar een ziekenhuis zien te krijgen, meteen. Ik heb iemand nodig...’

‘Waar ben je?’

‘Visgat, bij de brede weg.’

‘Rijd naar het oosten, het is maar dertig kilometer naar Loxton, dan neem je de...’

‘Nee, Lucien, luister, stuur iemand om hem te komen halen.’

‘Hoe bedoel je?’

‘Ik moet de Hummer tegenhouden, Lucien.’

‘Nee, vergeet ze, Lemmer...’

Jürgen grijpt de microfoon met een bevende, bebloede hand. Hij spreekt Duits, kortaf, krachtig, de bevelen van een Stasi-officier.

Stilte over de ether. Dan zegt Lucien: ‘Rijd alvast richting Loxton, ik stuur iemand om vader te komen halen.’

3

Even na vieren in de ochtend, vijftien kilometer van Loxton, zie ik de lichten aankomen. Ik kijk naar Jürgen. Zijn hoofd ligt tegen de rugleuning, zijn ogen zijn dicht, zijn gezicht doodsbleek. Zijn rechterhand heeft een beetje waar hij mijn haastige drukverband op de bloedende beenwond houdt.

Ik knipper met de lichten van de Ranger naar de aankomende auto en stop langs de weg.

Ze komen naast me staan. Ome Joe

van Wyk achter het stuur en naast hem zit Ben Bruwer, een hagelgeweer tussen zijn voeten.

‘Ha, Lemmer, jong, waarom ben je zo verbaasd ons te zien?’ vraagt Joe terwijl hij haastig uitstapt.

‘Je dacht zeker dat we te oud waren,’ zegt Ben. ‘Maar hoe dan ook, opschieten, die man ziet er niet best uit.’